

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	2. มะม่วง	ออกดอก-พัฒนาผล	เพลี้ยไฟพริก	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัย ใช้ปากเจาะเนื้อเยื่อและดูดน้ำเลี้ยงจากเซลล์พืชบริเวณใบอ่อน ยอดอ่อน ตุ่มตาใบ ตุ่มตาดอก และซุ้มผลอ่อน ทำให้โดยเฉพาะฐานรองดอก และซุ้มผลอ่อน ทำให้เซลล์บริเวณนั้นถูกทำลาย กรณีที่ระยะขนาดไม่รุนแรงจะปรากฏผลชัดเจนเป็นวงใกล้ซุ้มผล มีสีเทาเงินเกือบดำ หรือผลบิดเบี้ยว ถ้าทำลายรุนแรงผิวของผลจะมีรอยเป็นสีดำเกือบทั้งหมด ทำให้ผลผลิตมีราคาลดลง การทำลายในระยะติดดอกจะทำให้ช่อดอกหงิกงอ ดอกร่วงไม่ติดผล หรือทำให้ติดผลน้อย ส่วนอาการที่ปรากฏบนยอดอ่อนจะทำให้ใบแตกใหม่ แครกแกร็น ขอบใบและปลายใบไหม้ ใบอาจร่วงตั้งแต่ยังเล็ก ๆ สำหรับใบที่ขนาดโตแล้ว เพลี้ยไฟมักลงทำลายตามขอบใบทำให้ใบม้วนงอ และปลายใบไหม้ ถ้าเป็นการทำลายที่ยอดจะรุนแรง ทำให้ยอดแห้งไม่แทงช่อใบ หรือช่อดอก การทำลายที่ตาช่อดอกบิดเบี้ยว หงิกงอ หรือติดผลน้อย ผลเล็ก ๆ ที่ถูกเพลี้ยไฟพริกทำลายอาจร่วงหล่นได้	1. ถ้าพบไม่มากให้ตัดส่วนที่แมลงระบาดไปเผาทิ้ง เพราะเพลี้ยไฟมักอยู่กันเป็นกลุ่มบริเวณส่วนยอดอ่อนของพืช 2. การพ่นสารฆ่าแมลง ควรพ่นระยะติดดอกอย่างน้อย 2 ครั้ง คือ ระยะเริ่มแทงช่อดอก และระยะเริ่มติดผลขนาดมะเขือพวง (ประมาณ 0.5-1.0 เซนติเมตร) ถ้าหากปีใดพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงก็จำเป็นต้องพ่นซ้ำในระยะก่อนดอกบาน 3. สารฆ่าแมลงที่แนะนำ เช่น สไปนีโทแรม 12% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟิโนเพอร์ 10% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะบาเมกติน 1.8% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร
	3. พริก	ทุกระยะการเจริญเติบโต	1. ไรขาวพริก	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบอ่อน ยอด และดอก ทำให้ใบและยอดหงิกงอ ขอบใบม้วนงอลงด้านล่าง ใบมีลักษณะเรียวแหลม ก้านใบยาว เปราะหักง่าย อาการขั้นรุนแรงส่วนยอดจะแตกเป็นฝอย ถ้าทำลายดอก	1. สุ่มสำรวจพริกทุกสัปดาห์ หากพบอาการใบหงิกม้วนลงที่เกิดจากการทำลายของไรขาวพริก ให้ทำการป้องกันกำจัด 2. เมื่อพบการระบาดให้สารฆ่าแมลง-ไร ที่มีประสิทธิภาพ เช่น อะมิโทรฟ 20% EC อัตรา

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				กลีบดอกจะบิดแคระแกร็น ชะงักการเกิดดอก หากกระบาดรุนแรง ต้นพริกจะแคระแกร็นไม่เจริญเติบโต มักพบระบาดในช่วงที่มีอากาศชื้น โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝน	40-60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 10-20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไพริดาเบน 20% WP อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปโรมีดีเฟน 24% SC อัตรา 8 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีมาเมกตินเบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ กำมะถัน 80% WP อัตรา 60-80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นตรงบริเวณจุดที่เกิดการระบาด และบริเวณใกล้เคียง โดยพ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 5 วัน และพ่นซ้ำเมื่อพบการระบาด
			2. เพลี้ยไฟพริก	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยง จากยอด ใบอ่อน ตาดอก และดอก ทำให้ใบ หรือ ยอดอ่อนหงิก ขอบใบหงิกหรือม้วนขึ้นด้านบน ถ้าเข้าทำลายระยะระยะพริกออกดอก จะทำให้ดอกพริกร่วงไม่ติดผล การทำลายในระยะผล จะทำให้รูปทรงของผลบิดงอ ถ้าการระบาดรุนแรงพืชจะชะงักการเจริญเติบโต หรือแห้งตาย ในที่สุด มักพบระบาดมากในช่วงอากาศแห้งแล้ง	1. สุ่มสำรวจพริก 100 ยอด ต่อไร่ ทุกสัปดาห์ โดยเคาะลงบนแผ่นพลาสติกสีดำ และทำการป้องกันกำจัดเมื่อพบเพลี้ยไฟพริกเฉลี่ยมากกว่า 5 ตัวต่อยอด ในขั้นต้นควรเพิ่มความชื้นโดยการให้น้ำ อย่างบ่อยให้พืชขาดน้ำ เพราะจะทำให้พืชอ่อนแอ และเพลี้ยไฟพริกจะระบาดอย่างรวดเร็ว 2. ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น สไปนีโทแรม 12% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไชแอนทรานิลิโพล 10% OD อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟิโนเพอร์ 10% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					หรือ สไปรมิเฟน 24% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ อีมาเมกตินเบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 10 กรัมต่อไร่ 20 ลิตร
					**** ขณะพ่นสารควรปรับหัวฉีดให้เป็นฝอยที่สุด และพ่นให้ทั่วตามส่วนต่าง ๆ ของพืชที่เพื่อย่อยไฟฟริกอาศัยอยู่ กรณีระบบควบคุมแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อสภาพอากาศแห้งแล้ง ควรใช้พายางใบ เพื่อช่วยให้ต้นพืชฟื้นตัวจากการใบแห้งได้และเร็วยิ่งขึ้น
			3. โรคใบด่างจุดวงแหวน เนื้อเยื่อตาย (เชื้อไวรัส Tomato necrotic ringspot virus)	พบอาการใบด่างสีเขียวเข้มสลับเขียวอ่อน เกิดอาการจุดวงแหวนบนเนื้อใบ และยังมีพบอาการแผลเนื้อเยื่อตายสีน้ำตาลทั้งบนผลพริกใบ และกิ่งก้าน ต้นแคระแกร็นไม่เจริญเติบโต	1. ใช้พันธุ์ต้านทานโรค 2. ไม่นำเมล็ดพริกจากต้นที่เป็นโรค มาเพาะขยายพันธุ์ 3. ควรพ่นกลัฟริกในมุ้งกันแมลง และคัดเลือกกลัฟริกที่แข็งแรงและไม่เป็นโรคมาปลูก 4. หมั่นตรวจแปลงปลูก หากพบพริกที่แสดงอาการของโรคให้ถอนและนำไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลงทันที 5. หมั่นกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก เพื่อลดแหล่งสะสมของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะ

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					เช่น สลับแรงงานกา กะเม้ง หญ้ายาง และ กระทกรก 6. ไม่ปลูกพืชหมุนเวียนที่เป็นพืชอาศัยของเชื้อไวรัส เช่น มะเขือต่าง ๆ ยาสูบ แตงกวา ฟักทอง บวบเหลี่ยม และ มะระจีน 7. เชื้อไวรัสสาเหตุโรคพืช ยังไม่มีสารป้องกันกำจัดโดยตรง แต่ป้องกันการระบาดของโรคได้โดยพันธุ์สารกำจัดเชื้อไวรัสไฟฟริก ซึ่งเป็นพาหะนำโรคนี้ ได้แก่ สาร สไปนีโทแรม 12% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไชแอนทราบีลิโพรล 10% OD อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟิโนเพอร์ 10% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปโรมีซิเฟน 24% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีมาเมกตินเบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพรีด 70% WG อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร การป้องกันกำจัดโรค เช่นเดียวกับโรคใบด่าง จุลวงแหวนเนื้อเยื่อตาย
			4. โรคใบด่างซีดพริก (เชื้อไวรัส <i>Capsicum chlorosis virus</i>)	พบอาการจุดขีดเป็นรูปวงแหวนบนเนื้อใบ และบนผลพริก ต้นแคระแกร็นไม่เจริญเติบโต	

6

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	4. พริกไทย	ติดผล - เก็บเกี่ยว	เพลี้ยแป้ง	ดูดกินน้ำเลี้ยง บริเวณซอผล หลังใบ กิ่งปาง (กิ่งแขนง) ราก ยอด และลำต้น ส่วนที่ยังอ่อนอยู่ ส่วนที่ถูกทำลายจะหงิก บิดเบี้ยว หากการระบาดรุนแรง ซอผลแห้งและหลุดร่วง ผลผลิตเสียหาย กิ่งปาง(กิ่งแขนง) และยอดจะแห้งตาย	1. หากพบระบาดเล็กน้อย ให้ตัดส่วนที่ถูกทำลายทิ้ง 2. ถ้าระบาดรุนแรงพ่นสารฆ่าแมลง มาลาไธออน 83% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไพโรไทโอพอส 50% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร
	5. มะเขือเปราะ	ทุกระยะการเจริญเติบโต	1. แมลงหีวขาวยาสูบ	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงบริเวณใบ และเป็นพาหะนำเชื้อไวรัสสาเหตุโรคน้ำค้างเหลืองในมะเขือเปราะ ทำให้ผลผลิตลดลง	1. ก่อนการย้ายปลูก รองกับหลุมปลูกด้วยสารฆ่าแมลง ไดโนทีฟูแรน 1% G อัตรา 2 กรัมต่อหลุม สามารถควบคุมการเข้าทำลายของแมลงหีวขาวได้ประมาณ 45 วัน (เมื่อใส่สารลงในหลุมแล้วให้โรยดินกลบสารบาง ๆ ก่อนทำการย้ายปลูกลงหลุม เพื่อป้องกันรากพืชสัมผัสสารโดยตรง ซึ่งอาจทำให้เกิดความเป็นพิษต่อพืชได้) 2. เมื่อพบการระบาด พ่นด้วยสารฆ่าแมลง บูไพเพรีน 40% SC อัตรา 25 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลอร์นิคามีด 50% WG อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปโรเตคตระเมท 15% OD อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซแอนทรานีล โพรล 10% OD อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไบเฟนทรีน 2.5% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% WP อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ น้ำมัน

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นช่วงเวลา	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					ปีโตรเลียม เช่น ไวต์ออยล์ 67% EC อัตรา 100 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ควรพ่นสารทุก 5 วัน 2-3 ครั้งติดต่อกัน เมื่อพบการระบาด
			2. โรคใบด่างเหลืองมะเขือ (เชื้อไวรัส Begomovirus)	ใบยอดและใบอ่อนหดย่นหงิกมีสีเหลือง ขอบใบม้วนงอ ใบมีอาการด่างสีเขียวเข้มสลับเขียวอ่อนบนหรือเหลือง ใบที่แตกใหม่มีขนาดเล็ก ต้นแคระแกร็น ทำให้มะเขือไม่ติดผลหรือติดผลน้อยมาก ผลจะบิดเบี้ยว และมีขนาดเล็กผิดปกติ	- ใช้พันธุ์ต้านทานโรค - คัดเลือกกล้ามะเขือที่แข็งแรงและไม่เป็นโรคมาปลูก - หมั่นกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก เพื่อลดแหล่งสะสมของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะ เช่น สาบแฉ่งสาบกา กะเม็ง หนัวย่าง กระชกรก ลำโพง โทงเทง และชีกาวขาว - ตรวจสอบแปลงสม่ำเสมอ ถ้าพบต้นที่เป็นโรคถอนแล้วนำไปทำลายนอกแปลงปลูก - เชื้อไวรัสสาเหตุโรคพืช ยังไม่มีสารป้องกันกำจัดโดยตรง แต่ป้องกันการระบาดของโรคได้โดยพ่นสารกำจัดแมลงหวัวยาวสุซึ่งเป็นพาหะนำโรค ได้แก่ บูไพเรเฟน 40% SC อัตรา 25 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลอร์นิคามิด 50% WG อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปโรเดโตรแมท 5% OD อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซแอนโทรานิลิโฟรล 10% OD อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไบเฟนทรีน 2.5% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% WP อัตรา 15 กรัม

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					ค่อน้ำ 20 ลิตร หรือน้ำมันปิโตรเลียม เช่น ไวต์ออยล์ 67% EC อัตรา 100 มิลลิลิตรต่อ น้ำ 20 ลิตร 6. ไม่ปลูกพืชที่เป็นพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค ได้แก่ พืชตระกูลแตง ตระกูลถั่ว ตระกูลมะเขือ พริก ขึ้นฉ่าย ยาสูบ งา กะเพราขาว ตำลึง หอมไก่ บานไม่รู้โรย และทานตะวัน เป็นต้น ใกล้เคียงแปลงปลูกมะเขือ 7. แปลงที่พบการระบาดของงูคหลังจาก เก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ให้เก็บซากพืชไปทำลาย นอกแปลงปลูก และไม่ปลูกมะเขือซ้ำ ควรปลูก พืชชนิดอื่นที่ไม่ใช่พืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค

รายงาน : สถาบันวิจัยพืชสวน (นางสาวทิวา บุบผาประเสริฐ) ข้อมูลจาก : ศวส.เลย, สวพ.6 และ ศวส.

: กลุ่มวิจัยโรคพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

ผู้กลั่นกรอง : สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

